

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrť leta 50 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi sé ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabilo na božjo pot v Rim.

Katoliški Slovenci! Kakor ste slišali pripovedovati, pa ste tudi že brali po raznih časnikih, bodo sv. Oče avstrijske romarje, ki jim želé osebno čestitati k zlati maši, sprejemali med 10. in 20. aprilom tega leta. V polajšanje potovanja sta se ustanovila dva odbora, v Beču namreč in v Gradcu, ki sta dogovorila z železnicami posebne romarske vlake po znižani ceni, z rimskim osrednim odborom pa vse potrebno zastran stanovanja, hrane, obiskovanja glavnih cerkev itd.

Razločuje se načrt obeh odborov zlasti v tem, da odhaja vlak Bečkega odbora že 4. aprila, vlak Graškega odbora pa še le 9. aprila, tedaj že po beli nedelji. Vsak romar si lahko izbere tisti vlak, kateri mu zavoljo časa bolje ugaja.

V Bečkem vlaku velja vožnja, v Beču začensí, v I razredu 87 gld., v II. 62 gld. in v III. 37 gld. 50 kr. Vrh tega še vloži vsak romar v romarsko kaso za razne potrebe 10 gld., kar od teh ostane, je namenjeno kot Petrov novčič za sv. Očeta. Od tod v Rim gre pot skozi Pontebo, Ankono, Loreto, Foligno, Asisi, Rim. Iz Rima nazaj pa skozi Kinzi, Florenco, Bologno, Paduo, Benetke, Pontebo. Vsak romar ima na železnicah od svojega doma do one postaje, kjer se hoče romarskemu vlaku pridružiti, tudi za 50 procentov, to je za polovico znižano ceno. Se bolj natančen poduk se razpošlje v kratkem. Odbor prosi za oglase romarjev prej ko prej in skrajno do 10. marca. Oglasi naj se pošiljajo naravnost v Beč pod naslovom: „Centralstelle für die Secundizfeier Sr. Heiligkeit Papst Leo XIII. Wien, I. Annengasse 9.“

V Graškem vlaku, ker odpade črta Gradec-Beč, stane vožnja, v Gradcu začensí v I. razredu 77 gold. 50 kr., v II. razredu 55 gold. 50 kr. in v III. razredu 36 gold. 50 kr. Vsa vožnjina se mora skrajno do 20. marca vplačati v knezoškofijski pisarni v Gradcu. Ondi se bodo preskrbeli vožnji listki in oddajali 6 dni pred odhodom. Za občne romarske potrebe (za tiskovine, za nagrade zlasti voditeljem po rimskih cerkvah, za vožnjo v vozéh „omnibus“ pri obiskovanju cerkev in drugih znamenitosti itd.) priloži vožnjini še vsak romar 15 gld. Po dovršenem potovanju se bode priobčil račun o porabi tega denarja.

Vožnjine prosto se smejo seboj vzeti le ročne torbice ali ročni kovčegi, ki ne tehtajo nad 20 kilo in ne smejo biti ne dolgi nad 50, ne visoki nad 25 in ne široki nad 30 centimetrov. Živež se bo dobival tudi po poti; vendar sme vsak romar tudi seboj vzeti v svoji torbici jestvine in pijače. Vedeti pa je, da na laški meji se bodo pregledale vse torbice in se bo morala od jestvin plačati colnina.

Skrbelo se bo po moči, da bo vlak postal vsak den o poludne in na večerko in bodo imeli romarji 3 četrtinke ure časa za obed in za večerjo. Na vlaku bodo tudi dostojni prostori za telesne potrebe. Obljubljeno je tudi, da posamezni oddelki vagonov ne bodo preveč napolnjeni. V Rimu se bodo romarjem odkazala stanovanja in gostilnice. Plačevalo se bode za stanovanje, za zajutrek, za obed in za večerjo na dan v I. razredu 5 gld. 50 kr., v II. 4 gld. 50 kr. in v III. 3 gld. 50 kr.

Nameravana desetdnevna pomuda v Rimu bode tedaj stala za hrano in stanovanje v I. razredu 55 gld., v II. 45 gld. in v III. 35 gld. Denar naj nosi vsak romar dobro zavarovan pri sebi, in ne v torbici. Dobro je, da se romarji že pred odhodom preskrbé z nekolikim laš-

kim denarjem v zlatu ali v bankovcih. Menjuje se lahko v Gradcu (Neuhold, Herrengasse.) Zastran zdravja naj vsak seboj vzame kako toplo ogrinjalo, ker so na Laškem noči jako hladne in nevarne zastran prehlajenja. Zato se naj ob 7. uri na večer že okna zaprejo v stanovanji. Pri odprtih oknih naj nihče ne spava. Ni tudi zdravo po poti uživati svežega sadja in piti same vode. Vodi se naj primeša vselej nekoliko vina. Črno navadno, pa dobro vino se na vseh postajah dobiva v zapečatenih steklenicah in prav po ceni. Ni dvoma, da bodo dušni pastirji prav radi posredovali za romarje svoje župnije, ali morebiti gospod dekan za romarje cele dekanije.

Vsak romar naj si najpoprej pri svojem dušnem pastirji izprosi spričevalo, da je pošten človek in da želi v zadevi zlate maše sv. Očeta potovati v Rim. (Tiskani obrazci teh spričeval so na prodaj v bukvarni „Styria“ v Gradcu.) To spričevalo s pridjanim denarjem za vozino naj g. župnik pošljejo v kn. šk. pisarno (Ordinariatskanzlei) v Gradec, od koder bo došel potni listek (Fahrbillet) za romarja nazaj s pridjanim romarskim spričevalom (Pilgerschein). Pri tej priliki se lahko preskrbi tudi potrebni laški denar. S tem spričevalom v roki dobi romar na vsaki železniški postaji po za 50%, tedaj za polovico znižani ceni vožnji list do one postaje, kjer romarski vlak romarje sprejema. Dosihmal je za Lavantinsko škofijo določeno, da postoji romarski vlak edino le v Mariboru. Na našo prošnjo, naj bi romarski vlak obstal tudi v Celju in na Zidanem mostu, smo prejeli odgovor, da ima Graški odbor upanje, doseči tudi te dve postaji, vendar le, ako se dosti zgodaj določno naznani, koliko romarjev in v kateri razred želi kdo vstopiti v Celju in na Zidanem mostu. Ko bodo g. župniki v Gradec naznanjali romarje, naj ne pozabijo dostaviti, koliko romarjev in v kateri razred želé na romarski vlak vstopiti v Mariboru, v Celju in na Zidanem mostu. Graški odbor želi naznanila romarjev prejeti že do 15. februarja.

Graški vlak ima naslednjo črto potovanja: V Rim, Gradec, Maribor, Ljubljana, Kormons, Mestre, Bologna, Ankona, Loreto, (najbolj sloveča Marijina božja pot), Ankona, Foligno, Rim. Iz Rima nazaj: Rim, Foligno, Asisi (rojstno in pogrebno mesto sv. Frančiška, s slovečo cerkvijo „Porciunkula“) Perugia, Florenca, Bologna, Padua (s preslavnim grobom sv. Antona) Benetke, Kormons, Ljubljana, Maribor, Gradec.

Kar bo slovenskim romarjem še več vedeti treba zastran njih vedenja, bodi si na potu, bodi si v Rimu, zlasti zastran slovenskih spovednikov, zastran nakupa molkov, križcev itd. in njih blagoslovljenja. zastran sprejema pri sv. Očetu, to jim bodo gredoč in v Rimu povedali slovenski duhovniki, katerih kakor zaupamo, ne bo malo v romarskem vlaku.

To naj služi za zdaj v podučenje romarjem. Ako bo še kaj omeniti treba, bode se o pravem času zgodilo.

V Mariboru, dne 28. januarja 1888.

Lavantinski odbor za zlato mašo sv. Očeta.

Gospodarske stvari.

Bratom čebelarjem.

Preteklo leto se pač na Kranjskem nismo veselili pri čebelah, ker je na žival pomlad vedno deževje in poleti huda suša zló uplivalo, in posebno slabo pa je še bilo za mlado žival. Zaradi vednega deževja so čebele slabo rojile in še pri tej priliki se je več matic pogubilo in poginilo.

Ko bi ne bil dobro pital prvih rojev, bi ne bili prerajali. Vender sem 20 takih rojev pridelal. Otava je dala pičlo medú in ajda ni bila tako medena, kakor druga leta. Za ajdovo pašo sem oskrbel 152 in po ajdovi paši 50 matic nekemu Angležu, kateri je nalašč iz Amerike na Kranjsko prišel, da se nauči delovanja kranjske čebele. Matic je Amerikanec večji del na Francosko prodal.

Za se sem pridržal 56 plemenjakov, in kar so bili prelahki, moral sem po 2 in tudi po 3 skupaj dejati.

Medú sem dobil blizu 3 cente. Od leta 1885 in 1886 imam še 14 centov na razpolaganje; kdor ga hoče za poskušnjo v močni kositarski posodi, dobi najmanj 6 kilo po 50 kr. in posoda velja 50 kr. — Kdor bi ga vzel celi škaaf, temu je cena po 44 kr. kilo in posoda 50 kr.

Vsem onim, ki so že od mene med kupili, njim se prav toplo zahvaljujem in zagotovim, da tudi v bodoče bode moja največja skrb, vsako naročbo vestno izvršiti.

Čebelarstvo je v moji rodbini že blizu 100 let in zaradi tega s ponosom lahko zagotovim, da se vrši pri meni čebeloreja na podlagi starihkušenj in tudi novih znajdeb redno.

Ko bi ne imel svojega čebelarstva za premakljivo delovanje, bi ne mogel čebelariti. Jaz si mnogo lepega satja prihranim in rojem priložim, da se hitreje množijo. Da še bolj roju vstrežem, dodam nekaj začetega sadú, kateri je v sredi meden.

Ako kateri čebelarjev potrebuje zanesljivo dobrega medú (pitanca), naj naravnost pri meni naroči.

Peter Pavlin,
Pred konjušnico št. 7 v Ljubljani.

Kako se naj drevesni kolci pripravijo, da postanejo trpežni?

Glavna naloga sadjerejca je premišljevanje, kako bi se dali dohodki sadjereje pomnožiti, stroški pa zmanjšati. Drevesni kolci so sadnemu drevescu neobhodno potrebni; če pa pomislimo, da trpijo le kakih 4—5 let, moramo reči, da so precej dragi in drevescu le ne morejo dati potrebne zaslombe. Drevesni kolec mora v premeru najmanj 5 cm. meriti, trpežen biti in potrebno dolgost imeti.

Razna sredstva so se dosedaj vporabila in se še vporablja, da bi se drevesnih kolcev gnjiloba prehitro ne lotila. V to svrho se konci kolcev, ki pridejo v zemljo, nekoliko ožgejo, ali pa se namažejo z degetom ali katranom, (smolo, žgano iz smrekovine.)

V novejšem času se za bolj vspešno sredstvo priporoča impregniranje ali napajanje kolcev z bakreno ali medeno galico, katero ne povzroči velikih stroškov. Ko si jih posekal, vtakni jih še zelene v deževnico, v kateri se je poprej nekoliko bakrene galice raztopilo; in sicer je treba za 100 litr. deževnice 2 klg. bakrene galice. Ta zmes se vlije v star sod, v kateri se potem vtaknejo kolci.

Kolcev ni treba vkoničiti; sečna ploskev bodi naj gladka. Skušnja je učila, da so na ta način pripravljene kolci 15 let trpeli.

Sejmovi. Dne 6. februarja pri sv. Petru pod sv. Gorami, v Radgoni in Gornjem Gradu. Dne 8. februarja v Slov. Gradcu. Dne 12. febr. v Gomilicah in dne 14. februarja v Račah, v Sevnici, na Ponikvi, v Brežicah in v Žalcu.

Dopisi.

Iz Celjske okolice. (Občinska volitev.) Dne 10. januarja volil je drugi razred. Ker so bili Celjani v III. razredu tako hudo tepeni, napeli so vse žile, da se obdržijo vsaj v II. razredu, če ne. bo njihovemu gospodstvu in Stibeneggovi gloriiji konec za vselej. Privlekli so toraj zopet vse, kar leze in gre, iz Celja na volišče. Za Slovence so glasovali vsi boljši kmetje; za nemškutarsko stranko Celjani, penzionisti in nekaj malega kmetov, ki še niso tako daleč prišli do spoznanja, da je za Slovence edino častno držati se slovenskih rojakov. Za nas so glasovali sledeči gg.: Jeretin, župnik v Teharjih; Lednik Jože, Dermel Gaspar, Veternik Mica, Krušic Jože, Lednik Jak., Lednik Martin, Golavšek Martin, Zupanc Jernej in Jezernik Anton, vseh 9 iz Lokrovca; Planinšek Matevž, Prekoršek Jurij, Ostrožnik Franc, Bračič Marija, Glinšek Matevž, Zupanc Val., Reznik Jakob, vseh 7 iz gornje Hudinje; Kovač Martin, Brence Mica, Klemen Franc, Kouče Marjeta, vsi 4 iz Ložnice; Novak Ana iz Brega;

Kuder Anton iz Levca; Šribar Andrej, Jezernik Jože, Planinšek Jože, Ribizil Mica, Krajne Franc, Cocej Matevž, Kodela Martin, vseh 7 iz Dobrove; Lipovšek Maks, Lipovšek Franc, Brežnik Gaspar, Dimec Franc, Mirnik Martin, Krušic Mica, vseh 6 iz Medloga; Mirnik Matevž iz Zavodnje; Marčink Jože in Zupanc Janez, oba iz Gaberja; Knez Florijan in Žnidar Anton iz Košnice; Čečko Jernej in Mlakar Matevž za Gradom; Vidmajer Anton iz Ostrožnega, ter Svetec Mica po svojem možu, vsega skup 45 glasov. Razun treh so vsikmečkega stanu. Narod slovenski sme zapisati njihova imena v zlate knjige! — Na nemškutarsko plat je pa potegnulo primeroma le malo kmetov. Ti so: Gaberšek Blaž in Strenčan Franc iz Save; Male Anton in Hriberšek Janez iz spodnje Hudinje; Planinšek Jurij iz Levca; Bračič Fr., Jezernik Martin in Brence Franc, vsi trije iz gornje Hudinje; iz Dobrove, jedini Dimec Jak.; Dorn Franc, Saveršek Janez, Vrečer Matevž, Mravljak Anton, Vrečer Miha, in Hrastnik Jurij, vseh 6 za Gradom; Dimec Florijan iz Ložnice; Slokan Jernej iz Zavodnje; Ocvirk Jože iz Košnice; in Kovač Janez iz Babnega; vsega skup 19 kmetov. V Lokrovcu, ki je dal nam največ glasov, ni bilo nijenega, kateri bi za nemškutarijo glasoval! Ostali so penzionisti in Celjani. Med temi omenjamo le Koscher Leopoldino, mji-larko, ki je volila po trgovcu z železnino Radakoviču. Dalje: Koscher Rajmund, gostilničar k „belemu volu“, peki Zorzini Andrej, Lachnit Gustav in Regula Karl, Resec Jakob, gostilničar v Polulah itd. — Za nemškutarsko stranko oddalo se je skup 49 glasov. — Enega naših Janeza Kmeclja iz gornje Hudinje niso pustili voliti s čisto ničevim izgovorom, češ da je enkrat vun iz volilne sobe odšel, ko je bil na vrsti. Nasprotno pa je volil za „Nemce“ Stibenegg za Bürgl-na, ki je sedem dni prej umrl; Jurij Planinšek, kot „rihtar“ naroden, je spoznal, da rihtar ne sme voliti. Za dve ženski, ki ste omoženi in za katere bi po postavi smela samo njena moža voliti, volili so s pooblastili. Le na tak način nabrojili so za-se večino. Ker je pa to nepostavno, vložil se je zoper volitev ugovor in smo prepričani, da se bo ta volitev ovrgla.

Iz Središča. (Veselica požarne bramb.e.) Veselica, koju je priredilo naše mlado društvo „Prostovoljna požarna bramba“, dne 15. m. m. v prostorih g. Sajnkoviča, obnesla se je zares povsem izvrstno. Ker je bila to prva veselica zgoraj navedenega društva, naj mi bode dovoljeno o njej na tem mestu nekoliko več izpregovoriti. — Gostilna gosp. Sajnkoviča znana je, posebno v zadnjem času, odkar imamo v Središču bralno društvo, kot kraj, kjer se vršijo razne zabave, veselice in narodne slovesnosti, a reči moramo, da še pri nobenej teh

nismo videli prostorov tako okusno okinčanih, kot ravno pri tej veselici. Tu med zelenim smrečnim vejevjem lesketal se nam je naproti običajen pozdrav ognjegascsev „pomozi Bog!“, zopet tam spominjal nas je lepo ozaljšan napis — geslo društva — „eden za vse, vsi za jednega“ združenega skupnega delovanja brambovcev in še drugje se nismo mogli dovolj načuditi jako spretno na stene pritrjenim svitlim čeladam ter drugej ognjebarskeji pripravi, katera je kot simbol društva, posebno jasno pričala, da se imajo v teh prostorih danes veseliti in zabavljati ognjegasci. Akoravno se je začetek veselice, katere prva točka je bila tombola, na 1/2 7. uro napovedal, vendar nam je bilo možno s to še le okolo 8. ure pričeti, kajti vedno in vedno so prihajali še novi gostje, prostori so se polnili in čeprav smo imeli štiri sobe na razpolago, nam je navzlic vsemu temu polagoma začelo postajati tesno in iz marsikaterih ust smo slišali besede: „Oh, zakaj vendar niso večji ti prostori!“ — Pri tomboli so se delili samo primerni dobitki in prisrčna hvala gre vsem tistim gospodom, ki so s prostovoljnimi doneski priredbi tombole priskrbeli prilične dobitke, ter s tem omogočili, da se je zamogla ta brez vsakoršnih troškov društva vršiti. Po končanej tomboli pričela se je prosta zabava in ples, pri kojem je izvrstno svirala godba Ptujška. V tem nas je veselilo, ko smo videli med gosti našimi več odličnjakov, kakor g. dr. Geršaka, g. dr. Omulec-a, gospoda davkarja ter še več drugih gospodov iz Ormoža, kakor tudi iz bližnjega Nedeljščca. Vsem tem čestitim gostom, kakor tudi sosednim ognjegascem Ormoškim, koji so se tudi v precejšnjem številu naše veselice udeležili, kličemo na tem mestu: „Srčna Vam bodi hvala!“ ter krepak „pomozi Bog!“ Končamo pa te vrstice s prisrčno in vročo željo, da bi naše mlado društvo, kojega namen je v resnici blag, vedno krepko napredovalo, t. j. rastlo, razcvitalo se in tudi mnogo zlahtnega sadú obrodilo in v to zopet „pomozi Bog“ in sreča junačka! A. K.

Iz Šmarija pri Jelšah. (Dobre matere lep pogreb.) Dne 18. m. m. spremljalo je pri nas 85 let staro ženko pet mašnikov z dolgo vrsto župljanov k večnemu počitku. Trije duhovniki so bili domači, dva izmed njih pa — in to je imenitno — bila sta rajni ženi v najbližji zlahti. Pokojnici je namreč imé Urša Stoklas; njenih duhovnih sorodnikov jeden je njen pravi sin — č. g. Matija Stoklas, dekan Brežiški; drugi sorodnik pa je njen unuk, č. g. Matija Stoklas, kaplan Konjiški. Blagor taki materi! Naj počiva v miru!

Od Savinje. (Telovadci.) Telovadno društvo „Savinjski Sokol“ imelo je občni zbor dne 15. m. m. Sklenilo se je, da se ustanovi v Mozirji poseben oddelek društvenikov, ki se

bode imenoval gasilni oddelek; društvo bode pa odslej nosilo ime: „Savinjski Sokol“ telovadno-gasilno društvo. Po g. Iv. Gaberšek na svetovana sestava novih pravil se je sprejela. Pri volitvah novega načelnštva voljeni so: G. Marko Lipold, starosta; Ivan Gabršek, podstarosta; Matija Puncer, blagajnik; Josip Klemenčič, tajnik; Josip Pirš, Fran Lončar in Ivan Lipold, odborniki. Slednjič se sklene, da se društvo udeleži slavnosti 25letnice „Ljubljanskega Sokola“. Želimo društvu v korist narodnega probudovanja najbolje uspehe.

Z Graškega polja. (List slov. mladeničem.) Dragi mladeniči slovenski! „Slov. Gospodar“ Vam je prinesel dva lista, katera sta v Vašo korist in, ako ju hočete ubogati, v korist slov. narodu Vam ju je pisal Častilko blizo Celja. Sprejmite k dvema listoma še tretjega; pišem Vam ga v Vašo korist. Daj Bog, da vslišite mojo prošnjo, da-si je moj glas — glas vpjočega v puščavi — daleč od Vas. Ko sem ob priliki tukajšnje mrtvaške bukve pregledoval, našel sem med drugimi zapisano ime: Dobej Jurij, od sv. Križa pri Mariboru. Ko pogledam uzrok njegove smrti, najdem zapisano: Se je obesil. Grozno, sem si mislil, in nehoté začel sem misliti, kaj neki tega človeka — bil je namreč Slovenec v popolnoma nemški župniji — privedlo tako daleč, da se je obesil. Mislil sem si, more biti se mu je mešalo? ali more biti je bil žalosten, ker je bil sam Slovenec med Nemci? Da bi resnico izvedel, grem k g. župniku in jih prašam za vzrok obešenja tega človeka. „Temu se ni čuditi, pravijo g. župnik, saj ni bil nikdar pri pridigi, še celo iz sv. maše je izostajal in med tem z drugimi mladeniči v krčmah posedaval, tako dolgo in tako dolgo, da je vse vero in denarje zapil in se obesil. Na potu domov iz krčme se je na drevesu obesil, bodi mu Bog usmiljen! Strašna smrt.“ — Glejte torej slovenski mladeniči, kam človek pride, če po krčmah posedava, mesto v cerkev iti in božjo besedo poslušati. In žali Bog je hudobni duh tudi pri Vas začel sejati tó zlobno hudičovo navado. Iz tuje zemlje Vam kličem z besedami sv. Pavla apostola: „Bratje radujte se v Gospodu, še enkrat vam rečem, radujte se“. Nihče dragi mladeniči Vam noče kratiti Vašega veselja, najmanje pa duhovniki, vendar veselje Vaše mora, ker ste kristjani, kristjansko biti! Z upanjem, da bo ta žalostna zgodbica marsikaterega odvrnila od hudobne poti, katero je nastopil, kličem Vam iz tuje zemlje: Bog Vas živi! Janko.

Iz Ptujja. (Dijaška kuhinja.) Meseca decembra 1. l. je razdelila ta človekoljubna naprava ubogim dijakom 459 kosile po vrednosti 68 fl. 85 kr. V letošnjem šolskem letu začeni s 17. sept. 1. l. je uže podarila 1914 obedov po vrednosti 297 fl. 60 kr. Z nova so darovali:

G. Karba Jos., kmet v gor. Krapji pri Ljut. nabral fl. 3.50, g. Tratnik A. v Ljubljani 3 fl., č. g. Meško Jakob, župnik pri sv. Lovrencu v sl. gor. 5 fl., g. dr. Šmidinger Kar., c. kr. notar v Kamniku 5 fl., slav. okr. posojilnica v Ljutomeru 30 fl., č. g. Zmazek Fr., žup. pri sv. Urbanu v slov. gor. 5 fl., č. g. Antolič Jan., žup. na ptuj. Gori 2 fl., g. Šlamberger A., c. kr. notar v Ljutomeru 6 fl., č. g. Skuhala Iv., dekan v Ljutomeru 3 fl., č. g. Hrabroslav Keček, kaplan pri sv. Križu 1 fl., č. g. Šoštarič Ferd., kapl. v Ljutomeru 1 fl., g. Sršen Iv., trgovec v Ljutomeru 1 fl., g. Vaupotič Iv., gostilničar v Ljut. 1 fl. 50 kr., gspdc. Farkaš Alojzija, zdrav. hči v Ljutomeru 50 kr., neimenovan v Ljutomeru 25 kr., č. g. Osenjak M., kapl. v Ljutomeru 1 fl., č. g. Hrg Lovro, korar v Mariboru 5 fl., neimenovan 1 fl., gosp. Mikl Tomaž, trgovec pri sv. Marjeti niže Ptuja 2 fl., „Slovenci iz Ljubnega“ 10 fl., g. dr. Ploj Jak., odvet. v Ptuju fl. 9.30, gosp. dr. Jurtela Fr., odvet. v Ptuju 11 fl., g. Klobučar Ant., c. kr. sod. prist. v Ptuju fl. 4.50, g. Kunstek Luka, prof. v Ptuju 4 fl., č. g. Hirti Fr., benef. v Ptuju fl. 2.10, č. g. Majcen Ferd., katehet v Ptuju fl. 2.10, č. g. o. Prus St., min. kapl. v Ptuju 2 fl., g. Cilenshek Mart., prof. v Ptuju fl. 2.40, g. Spindler Ant., c. kr. kancelist v Ptuju 2 fl. Vsem p. n. častitim darovateljem in ljubiteljem naše uboge mladine prisrčno zahvalo! Bog plati! Posebno domoljubno zahvalo g. Kovačiču Jak., učitelju v Ljutomeru! Nadalnje milodare sprejema č. gosp. o. Hrtiš B, guardijan na Ptuju.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Odkar sedé gg. poslanci iz nova v drž. zboru, ne preteče den, da ne prejme njih kje kateri koga izmed gg. ministrov ter mu ne vrže kacega vprašanja pod noge. Dobro, da tako vprašanje ni poleno, sicer gorje ministru, če jih leti toliko pred-nj, kakor n. pr. pred ministra za pravosodje, barona Pražaka! Uzrok je znana njegova odredba, vsled katere se sme tudi slovenski vpisovati v zemljiške knjige. — Alojzij princ Liechtenstein je predložil že v prvi seji načrt „zakona, ki določuje načela vzgoje in pouka v ljudskih šolah“. Da je tak načrt že gotov, bilo je znano a vse eno se je v drž. zboru marsikje gg. poslancem nategnilo lice, ko ga je vodja nemških konservativcev že sedaj predložil. Načrt se pa izroči odseku, ki dobi za to 36 mož. v posvetovanje. — V Gradcu je umrl poprejšnji dež. glavar, Karel grof Gleispach. Dobri mož je bil vlekel svoje dni z liberalci a ti so ga v zahvalo — slekli, kajti v „krachu 1873“ je izgubil skorej vse svoje premoženje. — Štaj. nemškim konservativcem hodi sedaj veliko za to, da si pri-

držé srca svojih volilcev ter imajo njih dež. poslanci pridno volilne shode. V kacih 14 dneh bili so taki shodi na 5 krajih. najbližji je bil v Apačah pri Radgoni. — V Šmihelju pri Pliberku se snuje podružnica sv. Cirila in Metoda in glas gre, da tudi posojilnica. Bog daj srečo! — Sv. Pavel v lav. dolini ima c. kr. okr. sodnijo in pod njo gredó tudi Slovenci, kar jih ondi biva. To je prav ali prav ni, da ne zna pri oni sodnji nihče slovenski. Tu bo treba, da seže vmes roka ministra za pravosodje. — Posl. Klun je stavil v drž. zboru vprašanje do g. ministra za trgovino, zakaj je „severna železnica“ sklenila z judom Rothschildom in tov. pogodbo, ki je na škodo drugim jamam, v katerih se koplje premog, tako v Trbovljah, v Zagorji in drugje. — Osepnice v Ljubljani še niso nehale, pa tudi huje niso pritislile. — Kranjski učitelji pripravljajo peticijo do dež. zbora, naj se jim vzviša plača blizu, kakor jo dobodo učitelji na Koroškem po 700, 600, 540, 480 gld. — V Gorici so 5 osmošolcev izpodili z gimnazije. Bili so po noči vlezli v sobo, kjer se hranijo naloge ter so si vsak svojo nalogo popravili. Oj mladeniške nespameti! — V starodavni Ogleji, mestu, kjer so bivali nadškof za naše kraje, koplje se po starinah in našli so že več znamenitih stvari. — V Trstu sta bila zadnji teden dva mlada gosposka človeka, V. Maffei in Mica Ribos, pred porotno sodnijo. Tožena sta bila, da sta St. Mosetića zavratno napadla; M. Ribos ga je z britvo večkrat vrezala v vrat, Maffei pa ga je na zadnje vstrelil. Prvi je obsojen na vislice, druga pa na 16 let teške ječe, to pa, ker je še le 19 let stara. Omika, če ni vere, ne velja Bog zna, kaj! — V Trstu bode poleti vinska razstava; za njo zanima se tudi g. minister za poljedelstvo in pa za trgovino. — V Zagrebu so imeli uni teden 300letnico pesnika Gundulića a čudo, Srbom to ni bilo po volji. — Ogerski drž. zbor drži jako krepko ministra Tisza na nogah, le malo poslancev ga poprijema, češ, da ni vse v najlepšem redu. Predsednik ogerske gosposke zbornice bode kakor se sliši, kalvinec baron Vay. To bode lepo, vsa višja mesta v rokah kalvincev, ali še bode poslej Ogersko — „Marijino kraljestvo“?

Vunanje države. Razstava v papeževem poslopji — v vatikanu — je velika in kar je več vredno, vse reči so vezilo sv. Očetu, lepo znamenje velike ljubezni, ki jo ima katoliško ljudstvo do poglavarja sv. cerkve. — Na vseučilišču v Rimu je bilo te dni veliko hrupa, ter so nezreli dijaki upili na prof. Bonghija, češ, da je veternjak, ker misli, da ne kaže sedaj staviti na javnem trgu spomenika možu, ki so ga svoje dni sežgali zavoljo krive vere. Čudno pa je v resnici, komu še bodo ondi postavili spomenik! — Minister Crispi pridno zaslejuje

župane, ki kaj nagibajo na stran sv. Očeta ter jih odstavi potem v enem hipu. — Francosko ljudstvo ni ravno prijazno Italiji ter misli, da jo je Crispi preveč zavil na stran Nemčije. Bode pa brž ko ne prava ta misel. — Ako gre listom kaj vere, tedaj je angleška vlada precej vesela, da se poteguje naša, avstrijska vlada za Bolgarijo in nje svobodo. No to je že mogoče, toda za to ni treba, da je naša vlada drugim za klešče. — Nemški vojni minister dobi 280 milijonov za vojne namene in nič ni gotovo, če še ne pride v kratkem po več. — Nemčija ponemčuje svoje Poljake v Poznanju, kar jih največ more in svoje nasilje zagovarja blizu, kakor se sliši tudi pri nas, s tem, da jim hoče podati „blagoslov nemške omike“. Oj te blažene omike — omike, ki se vtepa siloma ljudem v glavo. — Sliši se, da pokliče ruski car generala Gurko, voj. poveljnika v Varšavi, na drugo mesto. General ni prijatelj Poljakom in če odide, bode to zadnjim gotovo po volji. — Bismarck vabi na limanice tudi Stourdza, ministra male Rumunije, v vojski zoper Rusijo pa bi bila sila imenitna! — Vedno še ni gotovo, kaj bode iz uboge Bolgarije. Da ni ondi za princa Ferdinanda mesta, to pa še kaže čedalje bolj, sedaj je bojda na Turčiji, da spravi red v deželo. No, ta pa je že kakor navlašč za to, sicer pa je vprašanje, če ona tako nalogo vzprejme! — V Srbiji pripravlja nova vlada postavu, vsled katere se kr. uradnik naj ne prestavi, ako ga ne obsodi v to sodnija. To utegne biti dobro, kajti doslej odstavi vsaka vlada uradnike prejšnje vlade ter nastavi svoje može na njih mesta. Tako je pač za novo vlado prijetno, nikakor pa ne za blagostanje države. — V Carigrad so pripeljali več mož bolgarske krvi ter jih po tamošnjih ječah pozaprli. Kakor se pravi, krivi so ustaje zoper sedanjega kneza, princa Koburga. Najbrž pa jih še izpusti turška vlada, kedar jih zasliši sodnija. — V Abesiniji res ni bilo ne boja, ne zmage, ampak izmislila si jih je le italijanska baharija. — Kar se ne izgodi pri nas, to je sedaj v Ameriki v „zedinjenih državah“, v drž. kasah imajo več denarja, kakor jim ga je treba. Da pa se ne cedé kje komu sline po tej sreči, naj pristavimo, da je to le v kasah skupne države. V poedinih državah pa imajo isto tako dolge, kakor jih imamo pri nas. — Izseljencev, ki ne prinesó dovolj denarja seboj, so v Ameriki že siti ter jih pošljejo kar v hipu nazaj, vsaj v New-Yorku.

Za poduk in kratek čas.

Štirinajst dni širom sveta.

(Dalje.)

Pó sv. meši sem nekoliko desetíc in dvajsetíc po žagredu razvejal. Zdaj se mi pridruži

zopet oni spovednik in se mi ponudi za vodnika. Jaz se prijaznemu starčeku hvaležno naklonim in rečem: „Živio! prosim lepo!“

Najpred si ogledamo prekrasni veliki oltar, ki je sv. Vidu posvečen. Nemški cesar Henrik je sv. Venceslavu podaril roko sv. Vida in pozneje je kralj Karol IV. še one druge sv. ostanke mladostnega mučenika zlati Pragi pridobil.

Okoli svetišča je nazidan venec kapelic: dvanajst jih je menda. Najpred me vodi v kapelo sv. Venceslava. Kapelo pa najdeva celo razdjano, ker so jo ravno v tem času ponavljali. Vendar poklekнем pred rakvo, ki hrani sv. ostanke českega kralja, in nekoliko pomolim. Rakva je iz rujavo-rudečega marmorja. Kralj Karol IV. je sicer sv. ostanke položil v zlato rakvo, a že njegov nemarni sin Venceslav je sv. Venceslavu, njegovemu krstnemu patronu vzel zlato rakvo in je iz nje peneze nakoval. Tako je grdo oskrunil svetišče tistega svetnika, čegar lepo ime je nosil. Kaj pa tebi, ljubi čitatelj, pomaga lepo krstno ime, če življenje tvojega krstnega patrona ni za te?

Starišem — tudi slovenskim že — so čestokrat navadna krstna imena preprosta; zato izbirajo za svoje otroke imena, ki se jim zdijo bolj imenitna. Smrdeča ošabnost! To je otroku na čast, če lepo živi, a ne to, kako se mu veli. In bolj je otrok — pankert, bolj čudno ime mora dobiti.

Marsikatera slovenska mati ima tudi nemškega „Pepeka“, slovenskega „Jožeka“ ne mara; rajši imajo pri hramu navdutega „Hanslna“, kakor pridnega „Janžeka“. Tudi v tem je skrita gizdost in recimo — neumnost.

Srebrni tabernakelj na altarju sv. Venceslava je okinčan z dragimi biseri; to je dar cesarja Leopolda I. Na strani so železna vrata z bronasto kljuko, za katero se je sv. Venceslav prijel, ko ga je brat z mečem po glavi mahnil. Pobožni kralj je namreč po noči vstajal in cerkve obiskaval. Ko enkrat najde cerkvo zaklenjeno, poklekne pred vratim, da počasti presveti zakrament. Totó priliko zlobni njegov brat zavratno porabi in mu pri tej priči glavo razkolje.

Na steni visi železna pleterka, katero so nekdaj pri „božjej sodbi“ rabili. Pleterko so napolnili z živim ogljem, in zatoženi je moral z golo roko v njo segniti; ako se je opekел, je bil kriv, drugači pa ne. Za altarjem je v slepem oknicu hranjena čelada sv. kralja, in njegova železna srajca, katero je v boju nosil.

Sv. Venceslav v nebesih vé, kako rad bi na njegovem grobu sv. mešo služil, pa pač ni bilo mogoče. Drugo jutro sem tedaj meševal na grobu sv. škofa in mučenika Adalberta ali Vojteha, kakor ga Čehi zovejo, kojega sv. ostanki počivajo v kapeli sv. Janeza. Vojteh je bil koncem desetega stoletja praški škof. Neverni Prusi

kateremu je oznanjeval Kristusovo vero, so ga l. 997 ubili.

V kapeli sv. Ludmile se hrani v tabernakeljnu glava sv. Ludmile, babice sv. Venceslava. Njen pravi grob pa je v stari cerkvi sv. Jurija tik cerkve sv. Vida. Dragomira, mati sv. Venceslava, ni mogla prenašati, da so Čehi staro kneginjo Ludmilo bolj spoštovali nego njo; zato je najela morilce, ki so jo med molitvijo zadavili l. 927.

Eno jutro na grobih štirih sv. mučenikov moliti in veseliti se — to je posebna milost božja! „Te Deum laudamus!“

(Dalje prih.)

Smešnica 5. Franca: „Povej mi, Tone, koliko imaš bratov?“ Tone: „Koliko imam bratov? Jaz imam le enega. Ivan je moj brat.“ Franca: „No pa ju glej! Eden laže, ti ali tvoja sestra. Prej sem bila Jerico vprašala, pa mi je rekla, da ima dva brata, ti sedaj pa veš o enem samem!“

Razne stvari.

(Vojaške vaje.) Vojni minister predlaga v drž. zboru načrt postave, vsled katere se skliffe že sedaj neko število vojakov, ki stojé že v rezervi, v vojaške vaje. Namen jim je pouk za nove puške in trpé te vaje le 7 dni.

(Vodnikova svečanost) bode prihodnjo nedeljo v Mariborski čitalnici. Vspored obsega slavnostni govor in več najlepših slovenskih pesni pa igro na glasoviru.

(Vabilo.) Narodna čitalnica v Ptujju ima dne 12. svečana 1888 ob 2. uri popoldan redni občni zbor ter se vrši po naslednjem dnevnem redu: Poročilo predsednika, tajnika, blagajnika in računskih preglednikov. Volitev novega predsednika, odbora in računskih preglednikov. Slučajnosti. Ko bi prvo zborovanje ob 2. uri ne bilo sklepčno, zboruje se v drugič ob 3. uri istega dne, pri tem pa je sklepčno vsako število navzočih udov. K mnogobrojni udeležitvi vabi uljudno Odbor.

(Pri občnem zboru) v Konjicah, dne 29. januarija bili so izvoljeni: Načelnikom dr. Ivan Rüdolf, advokat, namestnikom: dr. Dragotin Prus, zdravnik, odborniki: č. g. Franjo Mikuš, nadžupnik, Jan. Pospišil, lekar in Jan. Nep. Šepic.

(Nov odbor.) V odboru, ki si ga je „Edinost“, bralno društvo v Središču, izvolilo v zadnjem občnem zboru, so ti-le gg.: Trgovec Maks Robič, predsednik, učitelj Ant. Kosi, tajnik, kaplan France Munda, blagajnik, posestnik Jos. Dogša, knjižničar, župnik Vil. Venedig in tržana Iv. Hočevar pa J. Kolarič, odborniki.

(Častno članstvo.) Bralno društvo „Edinost“ v Središču si je v svojem občnem zboru izvolilo prevzviš. škofa J. J. Strossmayerja in

g. dr. J. Geršaka, c. kr. belježnika v Ormožu, v častna člana.

(Krajni šol. svet.) Pri sv. Vrbanu v slov. gor. je nov krajni šolski svet tale: Gosp. Fr. Simonič, župan je načelnik, g. Fr. Belec, posestnik, njegov namestnik in odborniki so gg.: Fr. Gomilšak, Ivan Čeh, Ivan Železnik, Jurij Mahorič in J. Kolarič — vsi vrli slov. možje.

(Blaga žena.) V Bodislavcih pri Mali Nedelji umrla je dne 26. januarija t. l. stara mati Terezija Gregorič v 71. letu. Rajna bila je sestra rajnega deželno-sodnijskega svetovalca in rodoljuba g. Ivana Štuheca in pa mati rajnega g. dr. Alojza Gregoriča v Ptujju. Bila je bogaboječa in pohlevna gospodinja ter v obče spoštovana. Bila je 78 otrokom botra.

(Zima.) Letošnja zima je že precej dolga in bila je nekatere dni prav huda. Trsje, ki ga je lani toča pobila, je sedaj v zimi že brž ko ne tudi trpelo.

(Neprevi dnost.) A. Gomilšak, 30 let stari sin posestnika pri sv. Lovrencu v sl. g., je rad prijel za puško a ta mu je vzela življenje. Uni den jo je bil vzal v roke, ona pa se mu sproži in bilo je po mladeniču.

(Visok davek.) Občina Ivnik jemlje 125 % priklade od drž. davkov.

(Tatvina.) Klatež Fr. Košar je v noči 14. dne januarija vlomil v hlev J. Rozmana, posestnika v Ljutomeru, ter je vpregel njegovi kobili, ki ste dobrih 400 glđ. vredni, pa jo je kar na vozu popihal v Medjimurje. Tam so ga pa ujeli, predno je spravil kobili v denar.

(Duh. spremembe.) Č. g. Martin Jurkovič, kaplan pri sv. Ani na Krembergu, pride za I. kaplana k sv. Petru pri Mariboru.

Krma konjska in živinska na prodaj. Kje? se zvé pri opravištvu „Slov. Gosp.“

Dupavski oves za setev,

staro potrjen, večkrat odlikovan, od dež. vzboljšavnega svéta posebej priporočen, izvrsten, rano zrel, 55 kilogr. 1 hkl. težek, izvirne setve samo pri grof **Zedtwitz**-ovem **oskrbništvu** v **Duppavi** na **Českem**. Cena za 1 hektol. brez žaklja **5 glđ.** a. v.

1-2

Službo išče izurjen organist in cerkovnik, kateri je 3 leta Cecilijino šolo v Ljubljani obiskoval in jo z dobrim vspehom dovršil. Dosedajno službo, kojoj že več let opravljal želi spremeniti. Pojasnila daje uredništvo „Slov. Gosp.“ 1-3

S tožnim srcem dajam vsem prijateljem in znancem žalostno vest, da so moja ljuba mati

Terezija Gregorič,

bivša posestnica pri Mali Nedelji, dne 26. jan. sprevideni s svetimi zakramenti v 71. leti svoje dobe v Bogu zaspali in dne 28. jan. na tamošnjem farnem mirodvoru hladni zemljici izročeni bili.

Ob enem izrekam ponižno zahvalo za blago sočutje o dolgotrajni težki bolezni blage rajne in za res mnogobrojno vdeležitev pri pogrebu dragim sorodnikom, sosedom, prijateljem in botrini. Posebno zahvalo izrekam pa častiti duhovščini, gospodu nadučitelju Šijanču od sv. Lovrenca in pa neutrudljivemu zdravniku, gospodu dru. Špešič-u iz Ljutomera.

V Ptuj, dne 29. januarija 1888.

Anton Gregorič.
sin.

Gasilnice

vsakovrstne velikosti in stroja, s pristopnimi ventili, najizvrstnejše delane, in velike moči za brizganje, prilične srenjam, mestom, trgom in njihovim gasilnim društvom.

Brizgalnice

na kolesih, nosljah, v putah za vrte, Vodonosnike razne sestave, najboljše cevi iz konopnine, gumija, za sesavanje vode ali za napeljavanje vode, dalje vretenice in tehtnice za ove cevi, kakor tudi drugo

orodje gasilcem potrebno

priporočuje po najnižji ceni proti 5letnemu poroštvu

ALBERT SAMASSA

c. k. dvorni zvonar in fabrikant strojev in gasilnega orodja

v Ljubljani.

Srenjam in gasilnim društvom dovoli se plačevanje v rokih. Podrobne cenilnice dopošilja brezplačno in franko. 1

J. C. Juvančič,

posestnik vinogradov na Bizeljskem, vinotržec v Ljubljani priporoča Istrijska in Dalmatinska črna vina, po 18 do 24 kr. in garantira za naravno barvo in vrsto. Za mešanje s kislim vinom in barvanje posebno ugaja.

☞ Pokušnje nad 56 litrov po povzetju. ☛ 8-10

☞ Nove izdaje! ☛

Nastopne molitvene in poučne knjige so izšle v novih izdajah, in sicer:

Sv. Alojzij, ali šestnedeljna pobožnost v čast sv. Alojzija. Pridjane so molitve za občno službo Božjo in življenje sv. Stanislava Kostka. Spisal V. Lah. — V. natis. V polusnje vezana z marmornatim obrezkom 45 kr.; v usnje vezana z marmornatim obrezkom 60 kr.; v usnje vezana z zlatim obrezkom 80 kr.; v usnje vezana z zlatim obrezkom in pozlačena 1 gld. 10 kr.

Getzemani in Golgata, šola ponižnosti, pokorščine in ljubezni do smrti. Bukve premišljevanja in molitve k časti britkega trpljenja in smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa, po premišljevanju pobožne nune Ane Katarine Emerih in po spisih najimenitnejših častilcev presvetega trpljenja našega Zveličarja. Spisal J. Volčič. — IV. natis. V polusnje vezana z marmornatim obrezkom 1 gld. 10 kr.; v usnje vezana z marmornatim obrezkom 1 gld. 30 kr.; v usnje vezana z zlatim obrezkom 1 gld. 70 kr.

Naša ljuba Gospa, Presvetega Srea. Poučivne in molitvene bukve častilcem Matere Božje. Iz nemškega posnel Janez Volčič. — III. natis. V usnje vezana z marmornatim obrezkom 90 kr.; v usnje vezana z zlatim obrezkom 1 gld. 30 kr.

Sveta ura moliti Jezusa v Zakramentu ljubezni Božje ali: Obiskovanje presvetega Rešnjega Telesa in počesčevanje vselej neomadežane Device Marije, za vse dni v mesecu poleg sv. Alfonza Ligvorijana. Spisal Janez Volčič. — V. natis. I. Izdaja brez bratovščinske pobožnosti. V usnje vezana z marmornatim obrezkom 90 kr.; v usnje vezana z zlatim obrezkom 1 gld. 25 kr.; v usnje vezana z zlatim obrezkom in pozlačena 1 gld. 50 kr. — II. Izdaja z bratovščinsko pobožnostjo. V usnje vezana z marmornatim obrezkom 1 gld.; v usnje vezana z zlatim obrezkom 1 gld. 40 kr.; v usnje vezana z zlatim obrezkom in pozlačena 1 gld. 80 kr.

Te knjige se dobivajo v navedenih platnicah in po imenovanih cenah, pa tudi lepše vezane pri podpisnem in v vseh bukvarnah.

☞ Cenik vseh mojih mašnih in poučnih knjig pošljem gratis po naročbi.

☞ Vse moje molitvene knjige so od Ljubljanskega knezoškofijstva dovoljeno.

Mat. Gerber, Ljubljana, (Josip C. Gerber),

založna trgovina s papirjem in knjigoveznico.

NB. Pri poštnih pošiljativah se plača od vsake knjige po 10 kr. več. 2-6